

[Bøgholm.]

forespørgsel, bliver ført frem her i tinget. Jeg tror, at parlamentarismen i det hele ville vinde derved. Forhandlingerne i salen er ikke blot en fortsættelse af gruppemøderne eller en afslutning af udvalgenes arbejde. Det er selve mødet mellem folk og rigsdag. Det er nu engang fra denne talerstol, rigsdagen taler til folket.

Det er naturligt, at foreningerne Norden, så kort før Det nordiske Råd træder sammen til sit første møde i København, har sendt en ønskeseddel til rigsdagen, og jeg vil gerne, så stærkt det er mig muligt, anbefale denne henvendelse fra foreningerne Nordens side. Vi ser, hvordan rundt om i verden folkene søger frem imod større enheder: Benelux, det iberiske samarbejde, tremagtssamarbejdet på Balkan og den arabiske liga, og lige udenfor vore egne døre oplever vi netop i denne tid, hvordan ikke mindre end 6 af Kontinentaleuropas stater, deriblandt 3 større stater, har fundet hinanden i et økonomisk samarbejde, et fællesskab, der går under navnet Montanunionen eller kul- og stålunionen. Ledende statsmænd derude nærer det ønske, at man derigennem kan nå frem til en europæisk forbundsstat. Om det lykkes, ved i dag ingen; men allerede nu må det slås fast, at der er skabt en stor europæisk sammenslutning på økonomisk grundlag, hvori de nordiske lande og England ikke er med.

På Europarådets sidste møde blev der fra mange sider givet udtryk for ængstelse for, at dette skulle føre til tysk overherredømme i Europa. Det var tydeligt, at man i de tre små lande, der er med i den ny sammenslutning, de såkaldte Beneluxstater, nærer ængstelse for et stormagtsvælde, og jeg er derfor enig i de synspunkter, det ærede medlem hr. Elgaard fremførte forleden i det høje ting om det ønskelige i et samarbejde mellem Norden og Beneluxstaterne; jeg har selv tidligere været inde på disse synspunkter.

Schumanplanen er udtryk for en stort set, ja, på mange måder næsten visionær plan, der gennem at stille de tyske og franske baseindustrier under en overstatslig ledelse ønsker at sige dette til Europa, at aldrig mere vil tysk og fransk ungdom mødes som fjender på de store valpladser. Det er en stor tanke, og der er grund til med opmærksomhed at følge, hvorledes denne tanke vil blive ført ud i livet.

Overfor det overmåde positive i denne plan må det på den anden side ikke glemmes, at Schumanplanen samtidig skaber en økonomisk alliance, som vi, såvel som de øvrige nordiske lande og England, er udenfor. Dette vil let kunne føre til en engelsk-nordisk nyorientering. Det var ud fra en erkendelse af denne nye økonomiske magtbalance i Europa, at den engelske konservative politiker Boothby på Europarådets sidste møde i en tale, om hvilken man sikkert har lov til at sige, at det var en af de taler, der gjorde det allerstærkeste indtryk på forsamlingen, tog til orde for et snævert økonomisk samarbejde mellem England og de nordiske stater, og det er mit indtryk, at det er en opfattelse, der deles af indflydelsesrige kredse i London. Der ligger her en mulighed, dansk politik utvivlsomt bør tage med ind i sine overvejelser.

Den bedste form for et økonomisk regionalt samarbejde, hvor der ikke er mulighed for toldunion eller frihandelsområde, ligger utvivlsomt i indførelsen af en præferenceordning. Jeg erkender, at denne er vanskeligt gennemførlig under de nuværende forhold, hvor det vil kunne være svært nok at bringe den i overensstemmelse med GATT-overenskomsten. Jeg vil henstille til udenrigsministeriet og handelsministeriet, at man tager dette forhold under overvejelse, så det kan blive bragt til klarhed ved de kommende forhandlinger om en revision af GATT-planen. Også den fremtidige ordning af mellemnordisk økonomi vil på mange måder kunne bygges op på en fornuftig gennemførelse af præferencesystemet. Jeg hører til dem, der anser det for et smerteligt nederlag for nordisk statsmandskunst, at det ikke i 1945 lykkedes at skabe det forenede Norden; men der er da i hvert fald det positive i den nuværende situation, at ingen kan nære og ingen nærer tvivl om, at der er en følelse af nordisk samhørighed hos alle de nordiske folk, ligesom der i alle de nordiske folk er vilje til at søge fremad gennem det praktiske nordiske samarbejde.

I henvendelsen fra foreningerne Norden peger man på nogle af disse muligheder for et praktisk samarbejde. Man udtaler ønsket om en fællesnordisk næringsret og en fuldt gennemført post- og telegrafunion. Foreningerne Norden går endvidere ind for en ophævelse af alle valutarestriktioner, de nordiske lande imellem. Jeg tror ikke, de nordiske seddelbanker behøver at